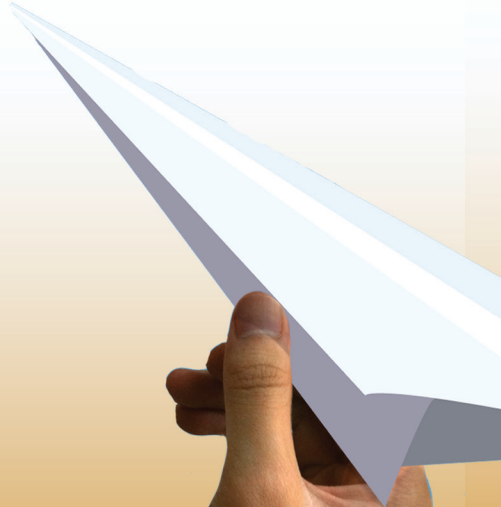
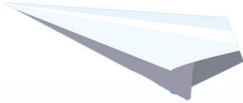

කයිට්ස් උපායමාර්ගය

ජාතික චලදායීතා ලේකම් කාර්යාලය

**කැසිනෝ
උපාය මාර්ගය**

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 2011 දෙසැම්බර්
දෙවන මුද්‍රණය - 2013 ජනවාරි
තෙවන මුද්‍රණය - 2015 මාර්තු

සම්පාදනය :
සුරංග ගුණරත්න
අධ්‍යක්ෂ, ජාතික ඵලදායීතා ලේකම් කාර්යාලය

ජාතික ඵලදායීතා ලේකම් කාර්යාලයේ ප්‍රකාශනයකි

කයිසෙන්

(නොනවතින වර්ධනය හෙවත් අඛණ්ඩ වැඩි දියුණුව)

පළමුවන පරිච්ඡේදය

ප්‍රභව භාගකාරීත්ව සාර්ථකත්වයට මූලික වූ, වඩාත්ම වැදගත් නම් ප්‍රභව කළමනාකරණ සංකල්පය ලෙස කැසන් උපාය මාර්ගය හැඳින්විය හැක. ආයතනයක සියලු දෙනාම එනම් ඉහළ කළමනාකාරීත්වය, කළමනාකරුවන් හා සේවකයින් සම්බන්ධ කර ගනිමින් වැඩ කරන අතර ම සිදු කරන වැඩි දියුණු කිරීම් මෙහි අන්තර්ගත ය.

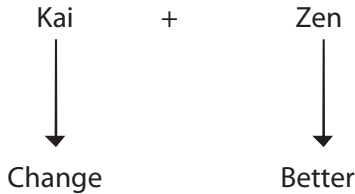
වැඩි දියුණු කිරීමක ආරම්භක පියවර, අවශ්‍යතාවයන් හඳුනා ගැනීමයි. එය සිදුවන්නේ ගැටලු හඳුනාගැනීම තුළින් ය. ඔබ ගැටලු හඳුනා නොගතහොත්, වැඩි දියුණු කිරීම් පිළිබඳව අවශ්‍යතාවයක් මතු නොවේ. පරිපූර්ණත්වය පිළිබඳව සෑහීමකට පත්වීම කැසන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට බාධාවකි. එහෙයින් කැසන් මඟින් ගැටලු පිළිබඳව දැනුවත් වීම අවධාරණය කරයි. ගැටලු හඳුනා ගැනීමට අවශ්‍ය ඉඟි සැපයීම සිදු කරයි.

මසාකි ඉමායි
(Gemba kaizen ගුණ්ථයේ කට්තා)

1.0 කයිසෙන් හැඳින්වීම

අපි සැවොම වර්තමානයේ සිටින තත්වයට වඩා ආර්ථික, සමාජයීය හා සංස්කෘතික වශයෙන් දියුණුවීමට කැමති වෙමු. නහි පුද්ගලයෙක්, පවුලක්, ආයතනයක්, සංවිධානයක් හෝ රාජ්‍යයක් යන කවරෙකු වුවත් වර්තමානයට වඩා දියුණුවත් අනාගතයක් අපේක්ෂා කිරීම සාධාරණය. එලෙස දිනෙන් දින දියුණු වීම සඳහා එසේත් නැතිනම් පවතින තත්වයේ සාධනීය වෙනස්කම් සිදු කර වඩාත් යහපත් ප්‍රතිඵල ලබාගැනීම සඳහා ඉවහල් වන සරල, පහසු, විශදුම අඩු ක්‍රමවේද රාශියක් එලදායිතා ශිල්ප යටතේ අඩංගුය. ඉන් වඩාත් කැපී පෙනෙන උපාය මාර්ගයක් ලෙස කයිසෙන් හැඳින්විය හැක.

එලදායිතාව ගැන කතා කරන විට 5S සංකල්පය සේම නිතරම මුවග රැවිඳෙන වදනක් ලෙස “කයිසෙන්” දැක්විය හැක. කයිසෙන් යන පදය ජපන් භාෂාවේ වදනක් වන අතර එහි අර්ථය පහත පරිදි වේ.

Kai යන්නෙන් Change – වෙනසක් සිදු වීම අදහස් කරයි. Zen යන පදයෙන් අදහස් වන්නේ Better එසේත් නැතිනම් යහපත් යන අර්ථය යි. ඒ අනුව Kaizen යනු “යහපත් ලෙස සිදු වන වෙනසක්” ලෙස හැඳින්විය හැක. සිදුවන වෙනස සුභවාදී වෙනසක් නම් අනිවාර්ය දියුණුවක් සිදු වේ. පවතින තත්වය තව තවත් වැඩි දියුණු වෙමින් සිදුවන වෙනසක්, කයිසෙන් ලෙස හැඳින්විය හැක.

කයිසෙන් යන්නට දී ඇති සරල ම අර්ථකථනය වන්නේ “අඛණ්ඩ වැඩි දියුණුවයි”. එය ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් Continues Improvement ලෙස හැඳින්වේ. සුළු සුළු වැඩි දියුණු කිරීම් මගින් ඊයෙට වඩා අද හොඳ යහපත් දියුණුවක් ලබා ගැනීමටත් අදට වඩා හෙට යහපත් දියුණුවක් ලබා ගැනීමටත් කයිසෙන් සංකල්පය ඉවහල් වේ.

කයිසෙන්න මෙතරම් ජනප්‍රිය වීමට හේතුවක් වන්නේ එහි ඇති සරල බව යි. ඕනෑම අධ්‍යාපන මට්ටමකට, පවුල් පසුබිමකට, සාමාජීය හා ආර්ථික මට්ටමකට කයිසෙන්න හඳුන්වා දිය හැකිය. ඔබගේ පුද්ගලික ජීවිතයට, නිවසට, පාසලට, කාර්යාලයට, කර්මාන්තශාලාවට, වැඩබිමට කයිසෙන්න සංකල්පය හඳුන්වා දීමෙන් ලැබිය හැකි අමිල ප්‍රතිලාභ රාශියකි. කයිසෙන්න ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වාසි කිහිපයක් පහත පරිදි දැක්විය හැක.

- i. **ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු වීම**
 කයිසෙන්න ක්‍රමයේ අප යොමු වන්නේ සුළු සුළු වැඩි දියුණු කිරීම් කෙරෙහි ය. එම නිසා විශේෂඥ දැනුම, ඉංජිනේරුමය දැනුම අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් නොවේ.
- ii. **විශදම අඩු වීම**
 කයිසෙන්න ක්‍රමය යටතේ සුළු වැඩි දියුණු වීම් සඳහා අප ක්‍රියාත්මක වන නිසා අඩු ප්‍රාග්ධනයකින් යෝජනා ක්‍රියාත්මක කළ හැක.
- iii. **ඉක්මනින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වීම**
 යෝජනාවල සරල බව නිසාත්, අධික වියදම් අවශ්‍ය නොවන නිසාත් කෙටි කාලයකින් ක්‍රියාත්මක කළ හැක.
- iv. **කෙටි කාලයකින් ප්‍රතිඵල ලැබීම**
 කයිසෙන්න වැඩසටහනක් තුළින් කෙටි කාලයකින් ප්‍රතිඵල ලබා ගත හැකි වීම එහි සුවිශේෂී වාසියකි. මෙහි මිනුම් කළ හැකි (tangible) ප්‍රතිඵල කෙටි කාලීනව ද සහ මිනුම් කළ නොහැකි (intangible) ප්‍රතිඵල දිගු කාලීනව ද ලැබේ.
- v. **ඵලදායීතාව වර්ධනය වීම**
 කයිසෙන්න ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් ආයතනයක ඵලදායීතාව වර්ධනය වේ. එනම් කාර්යක්ෂමතාව, සඵලතාවය සහ ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය වන අතර නාස්තීන් හා වියදම් අඩු වේ.
- vi. **යහපත් වැඩි පරිසරයක් ගොඩ නැඟීම**
 යම් ආයතනයක කයිසෙන්න ක්‍රියාත්මක කළ විට යහපත් වැඩි පරිසරයක් බිහි වී හදිසි අනතුරු ආදිය අඩු වන අතර සේවක විත්ත ධෛර්යය (Morale) ඉහළ යෑමක් ද සිදු වේ.

පෙර සඳහන් කළ පරිදි කයිසෙන් යන පදයෙන් අදහස් වන්නේ “අඛණ්ඩ වැඩි දියුණුව යි”. මේ අනුව පළමුව සිදු විය යුත්තේ “වැඩි දියුණු විය යුතු” අවස්ථා හඳුනා ගැනීමයි. එලෙස වැඩි දියුණු විය යුතු අවස්ථා පහත පරිදි දැක්විය හැක.

- (1) ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම
- (2) ගුණාත්මකඛව ඉහළ නැංවීම.
- (3) පිරිවැය අඩු කිරීම.
- (4) හාණ්ඩ හා සේවා බෙදා හැරීම වැඩි දියුණු කිරීම.
- (5) නිර්පදනාවය (Safety) ඉහළ නැංවීම.

ඔබ කයිසෙන් වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන විට මෙම අංශ වැඩි දියුණුව කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන අතර ම විත්ත ධෛර්යය (Morale) වැඩි දියුණු කිරීමට කටයුතු කිරීමත් වැදගත් ය.

ජපන් කළමනාකරණ ක්‍රම හා බටහිර කළමනාකරණ ක්‍රම අතර මූලික වෙනසක් ලෙස කයිසෙන් හැඳින්විය හැක. කයිසෙන්හි දී ක්‍රියාවලි අරමුණු කරගත් වැඩි දියුණුවක් අපේක්ෂා කරන අතර බටහිර කළමනාකරණයේ දී දක්නට ඇත්තේ ප්‍රතිඵල අරමුණු කරගත් නව්‍යකරණය (Innovation) මත පදනම් වූ ක්‍රියාවලියකි.

1.2 Kaizen වලට ආවේණික ලක්ෂණ

1. කයිසෙන් යටතේ දී කුඩා වැඩි දියුණුකිරීම්වලට අවධානය යොමු කරයි. යම්කිසි ක්‍රියාවලියක හෝ උපකරණයක විශාල වෙනස්කම් සිදු නොකරමින් සහ විශාල ප්‍රාග්ධනයක් වැය නොකරමින් කයිසෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැක. තවද තනි පුද්ගලයෙකුට හෝ කණ්ඩායමකට වුවත් පහසුවෙන් කයිසෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැක.
2. නිරන්තර වැඩි දියුණු වීම් අවස්ථා රාශියක් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් කයිසෙන් ආයතනිකගත කරයි. ඒ අනුව කුඩා වැඩි දියුණු වීම් රාශියක එකතුවක් ලෙස කයිසෙන් හැඳින්විය හැක.
3. කයිසෙන් සඳහා නිර්මාණශීලී චින්තනයක් අවශ්‍ය වේ. පවතින තත්ත්වය හොඳින් අධ්‍යයනය කර වැඩි දියුණු කළ යුතු අවස්ථා සඳහා යොමු වීම සිදු වේ. ඒ අනුව පුළුල් දැක්මක් සහිතව කරුණු අධ්‍යයනය කරමින් විසඳුම් ලබා දීමට ක්‍රියා කරයි.
4. ආයතනයක ඕනෑම මට්ටමකින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වීම තවත් වැදගත් ලක්ෂණයකි. ඕනෑම ආයතනයක (පාසලක,කාර්මාන්තශාලාවක ,කාර්යාලයක)පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැක. තවද ඉහළ පහළ මට්ටම් අතර හේදයකින් තොර ව කයිසෙන් හඳුන්වා දිය හැකි අතර ඇතැම් විට කෙටි පුහුණුවක් අවශ්‍ය වේ.

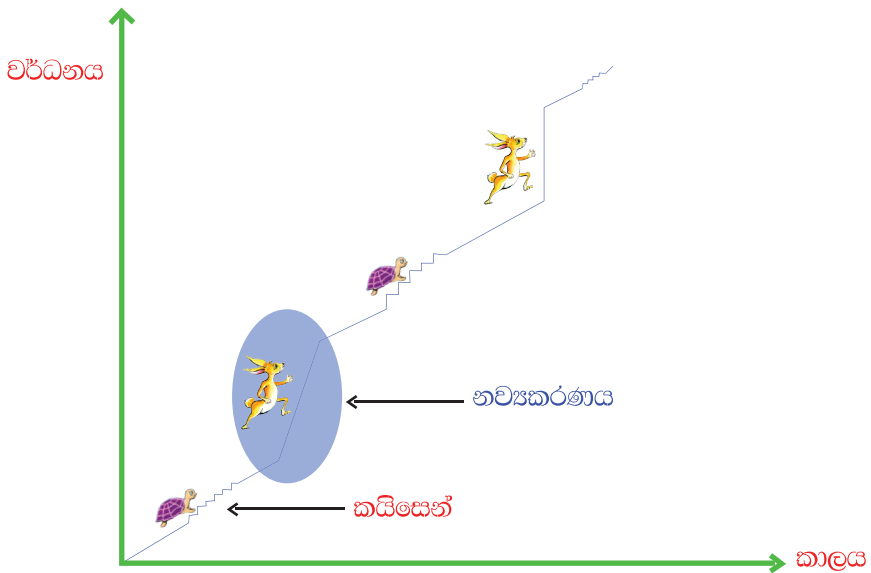
1.3 කයිසෙන් සහ නව්‍යකරණය (Kaizen and Innovation)

කයිසෙන් සේම වැදගත් උපාය මාර්ගයක් ලෙස නව්‍යකරණය හැඳින්විය හැක. කයිසෙන් හි දී සුළු සුළු වැඩි දියුණුකිරීම් කෙරෙහි අවධානය යොමු වන විට නව්‍යකරණයේ දී විශාල වැඩි දියුණුවීම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. කයිසෙන් ක්‍රමය සහ නව්‍යකරණය අතර පවතින සම්බන්ධතාවය පහත රූප සටහනින් හා විස්තරයෙන් මනාව පැහැදිලි වේ.

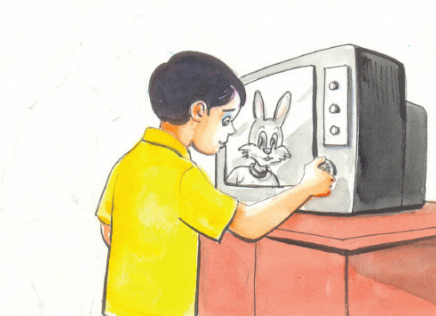
ඉබ්බා සුළු පියවර තබමින් සෙමෙන් සෙමෙන් ඉහළට ගමන් කරයි. නමුත් භාවා විශාල පිම්පනින් ඉහළට ගමන් කරයි. මෙහිදී ඉබ්බාගේ ගමන කයිසෙන් ක්‍රමයට ද භාවාගේ පිම්පන නව්‍යකරණයට සමාන කළ හැක. කාලයත් සමඟ සුළු, කෙටි පියවර තබමින් දියුණු වීම කයිසෙන් යටතේ කෙරෙන නිසා කයිසෙන් ක්‍රමය පිළිපැදීම පහසු ය. විශේෂඥ දැනුමක් හෝ සම්පත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය නොවේ. නමුත් නව්‍යකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීමට විශේෂඥ දැනුමක් හා ඉහළ ප්‍රාග්ධනයක් අවශ්‍ය වේ. එම නිසා අපට පහසුවෙන් කයිසෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැක.

ඉහතින් විස්තර කරන ලද ඉබ්බාගේ සහ භාවාගේ පිම් පිලිබඳ ව නවදුරටත් පහත රූප සටහනෙන් මනා අවබෝධයක් ලබාගත හැක. කාලයත් සමග සිදුවන වර්ධනයේ වෙනස සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් කයිසෙන් ක්‍රියාත්මක වීමේදී සුළු, කෙටි පියවර දැකිය හැක. නව්‍යකරණයේ දී දිගු, ක්ෂණික පියවර දක්නට ලැබේ.

මීට අමතර ව කයිසෙන් හා නව්‍යකරණය පිලිබඳ ව පුළුල් සංසන්දනයක් පහත වගුවෙන් දැක්වේ. නව්‍යකරණයට වඩා පහසුවෙන් සාමාන්‍ය ජනයාට කයිසෙන් සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කළ හැකි බවට පැහැදිලි ඉඟියක් එම වගුව පරිශීලනයෙන් ඔබට ලැබෙනු ඇත.

කයිසෙන් (Kaizen)	නව්‍යකරණය (Innovation)
කුඩා පියවර තබයි.	විශාල පියවරක් තබයි.
අඛණ්ඩ ව ක්‍රියාත්මකයි.	අඛණ්ඩ ව ක්‍රියාත්මක නොවෙයි.
සියලු දෙනා ම සහභාගී වේ.	තෝරාගත් කොටසක් සහභාගී වේ.
සාමූහිකත්වය, කණ්ඩායම් වැඩ පරිසරයක් බිහි කරයි.	ඒක පුද්ගල හැකියාවන්ට ප්‍රමුඛතාවයක් ලබා දේ.
නඩත්තු කිරීම සහ වැඩි වර්ධනයට යොමු වේ.	පවතින ක්‍රමය සම්පූර්ණයෙන් ම වෙනස් කර නැවත ගොඩනැංවීම සිදු වේ.
සාමාන්‍ය දැනුමක් තිබීම ප්‍රමාණවත් ය.	විශේෂඥ, තාක්ෂණික දැනුමක් අවශ්‍ය වේ.
අඩු ප්‍රාග්ධනයකින් කළ හැකිය.	ඉහළ ප්‍රාග්ධනයක් අවශ්‍ය වේ.
මිනිසුන් (People) මූලිකම කාර්යභාරය ඉටු කරයි	තාක්ෂණය ප්‍රධානම කාර්යභාරය ඉටු කරයි.

කයිසෙන් හා නව්‍යකරණය හඳුනා ගැනීමට සරල උද්‍යෝගයක් සලකා බලමු. සෑම නිවසකම පාහේ ඇති රූපවාහිනිය ගැන මඳක් සිතා බලන්න. රූපවාහිනිය සොයා ගත් නිර්මාපකයා ලෙස සැලකෙන්නේ ජෝන් ලොගි බෙයාර්ඩ් ය. නමුත් ඔබ අප අද දිනයේ දී නරඹන්නේ ජෝන් ලොගි බෙයාර්ඩ් විසින් නිර්මාණය කරන ලද රූපවාහිනිය නොවේ. කාලයත් සමඟ සිදු කරන ලද කයිසෙන් ක්‍රියාකාරකම් සහ නව්‍යකරණයන් (වර්ණ රූපවාහිනී, පැනලි තිර, LCD / LED රූපවාහිනි) රාශියක් මගින් අද දින අප නරඹන රූපවාහිනිය දක්වා වර්ධනය වී ඇත.

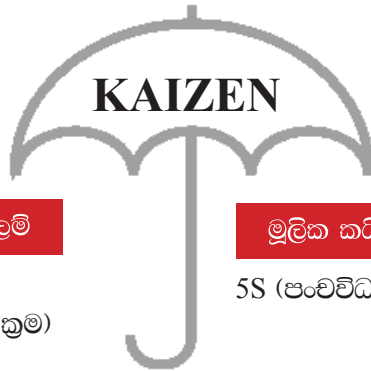
දිනෙන් දින කුමන හෝ වෙනස්කම් සිදුකරමින් පවතින තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීමට කටයුතු කිරීම තුළින් ඵලදායීතාව වර්ධනය කර ගත හැක. සරල උද්‍යෝගයක් ලෙස රූපවාහිනි යන්ත්‍රයක දුරස්ථ පාලකය නිසා පහසුවෙන් රූපවාහිනි නාලිකා මාරු කර ගත හැකිය. හඬ අඩු වැඩි කළ හැකිය. පෙර තත්ත්වයට වඩා වැඩි දියුණු අවස්ථාවක් මෙලෙස ළඟා කර ගැනීමට අවස්ථාව සැලසුණේ කුඩා වැඩි දියුණු කිරීම් නිරන්තරයෙන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම නිසා ය.

දැන් ඔබට කයිසෙන් ක්‍රමය පිළිබඳව මූලික අදහසක් ලැබී ඇති නිසා කයිසෙන් කුඩය යටතේ එන කයිසෙන් යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳව විස්තරාත්මකව සලකා බලමු. ඒ සම්බන්ධව ඊළඟ පරිච්ඡේදය වෙන් කර ඇත. කයිසෙන් එනම් අඛණ්ඩ වැඩි දියුණුව සඳහා පවුලක සාමාජිකයින්, විදුහලක සිසුන් හා ගුරුවරුන්, ආයතනයක කාර්යමණ්ඩලය නම නිර්මාණශීලී මනස මෙහෙයවමින් ලබා දුන් අපූරු යෝජනා රාශියක් එහි අන්තර්ගත ය.

1.4 කයිසෙන් කුඩය (The Kaizen Umbrella)

කයිසෙන් ක්‍රමය යටතේ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ඵලදායීතා සංකල්ප සහ ශිල්ප ක්‍රම Kaizen Tools (කයිසෙන් මෙවලම්) ලෙස හඳුන්වා ඇත. මෙය සාමාන්‍යයෙන් කුඩයක ආකාරයෙන් දැක්වයි. ඔබ කයිසෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කරන විට මින් කයිසෙන් මෙවලම් එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ සුදුසු පරිදි යොදා ගත හැකිය. කයිසෙන් කුඩය යටතේ අන්තර්ගත වන එසේත් නැතිනම් එම කයිසෙන් කුඩයේ සෙවණ ලබන කයිසෙන් මෙවලම් පහත රූප සටහනෙන් දැක් වේ.

KAIZEN TOOLS

උසස් කයිසෙන් මෙවලම්

Industrial Engineering
(කාර්මික ඉංජිනේරුමය ක්‍රම)

TQM (පූර්ණ තත්ත්ව කළමනාකරණය)

TPM (පූර්ණ ඵලදායී නඩත්තුව)

JIT
(Just In Time ක්‍රමය)

මූලික කයිසෙන් මෙවලම්

5S (පංචවිධ සංකල්ප)

visual control (දෘශ්‍ය පාලන ක්‍රම)

Suggestion system (යෝජනා ක්‍රම)

Small group activities
(කුඩා කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්)

7 QC tool (තත්ත්ව පාලන මෙවලම්)

මෙම කයිසෙන් කුඩයේ වම් පසින් ඇත්තේ මූලික කයිසෙන් මෙවලම් (Basic Kaizen Tools) වන අතර දකුණු පසින් දැක්වෙන්නේ උසස් කයිසෙන් මෙවලම් (Advanced Kaizen Tools) වේ. ආයතනයට සහ ක්‍රියාවලියට ගැළපෙන පරිදි වඩාත් ම උචිත කයිසෙන් මෙවලම් හෝ මෙවලම් තෝරා භාවිතා කරමින් ඉහළ ඵලදායීතා වර්ධනයක් ළඟා කර ගත හැකිය.

කයිසෙන් යෝජනා ක්‍රමය

දෙවන පරිච්ඡේදය

“ ජපන් ජාතික සේවකයන්ගේ දක්ෂතා ලැබෙන මූලික ගුණාංගයක් වන්නේ ඔවුන් තම දූෂණ හා සමානව ම මොළය ද යොදා ගැනීමයි. වාර්ෂිකව අපගේ සේවකයින් යෝජනා මිලියන 1.5 ක් පමණ ලබාදෙන අතර ඉන් 95% ක් පමණ ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක කළ හැකි යෝජනා වේ”.

Eiji Toyoda
ටොයෝටා සභාපති

2.1 කයිසෙන් යෝජනා ක්‍රම (Kaizen suggestion Scheme)

කයිසෙන් සම්බන්ධ ව සලකා බලන විට සමාජයේ පවතින්නේ එය හුදෙක් යෝජනා ලබාදීමේ ක්‍රමයක් පමණක් ලෙස ය. නමුත් ඒ කයිසෙන් යනු ඉන් ඔබ්බට ගිය උපාය මාර්ගයක් බව ඔබට කයිසෙන් කුඩය (Kaizen Umbrella) තුළ අන්තර්ගත කයිසෙන් මෙවලම් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් තහවුරු වනු ඇත. එහෙත් කයිසෙන් යෝජනා සම්බන්ධ ව විශේෂයෙන් සාකච්ඡා කළ යුත්තේ එය පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වීමත්, වඩාත් සරල වීමත් සහ සියලු දෙනාගේ ම සහභාගීත්වය ලබා ගැනීමට අවස්ථාව ලැබීමත් නිසා ය.

කයිසෙන් යෝජනා ක්‍රම ප්‍රධාන වශයෙන් ආකාර දෙකකි.

1. පුද්ගල මූලික කයිසෙන් යෝජනා (Individual Base Kaizen Suggetion)
2. කණ්ඩායම් මූලික කයිසෙන් යෝජනා (Group Base Kaizen Suggetion)

මෙම ක්‍රම දෙක විස්තරාත්මක ව අපි සලකා බලමු

2.1.1 පුද්ගල මූලික කයිසෙන් යෝජනා

මෙහිදී සිදුවන්නේ ආයතනයක/පාසලක/කර්මාන්ත ශාලාවක සිටින පුද්ගලයන්ගේ යෝජනා ලැබීමත් ඒවායින් වඩාත් ප්‍රායෝගික යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීමත් ය. ඒ සඳහා පුද්ගලයන් ආකාර දෙකකට සහභාගී වේ.

1. යෝජනා පෙට්ටි

ආයතනයක විවිධ ස්ථානවල යෝජනා පෙට්ටි ඇති අතර, සේවකයෝ ඒවාට යෝජනා බහාලති. වැඩ කරන විට, විවේක වෙලාවන් හි දී යෝජනා මෙම පෙට්ටිවලට දැමූ අතර නිශ්චිත කාලයක දී (දිනපතා/සතිපතා) එම පෙට්ටි පාලනාධිකාරිය විසින් විවෘත කර ප්‍රායෝගික යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙලඹේ. යෝජනා දැමීම සඳහා නිශ්චිත ආකෘතියක් බොහෝ විට දක්නට නැත.

2. කයිසෙන් යෝජනා පත්‍ර

කයිසෙන් යෝජනා පත්‍රයක මූලික ආකෘතියක් ඇත. එම ආකෘති පත්‍රය භාවිතයෙන් සේවකයන් යෝජනා ලබා දෙන නිසා නිරවුල් හා නිරවද්‍ය යෝජනා බොහෝ විට ලැබේ. මෙම ආකෘති පත්‍රවල යෝජනා සටහන් කර බොහෝ විට පෙට්ටිවලට දමයි. නැතහොත් නම් කරන ලද අයකුට භාර දීම සිදු වේ. එවැනි කයිසෙන් යෝජනා පත්‍රයක ආකෘති වර්ග දෙකක් පිටු අංක 2 - 10 හා 2 - 11 හි දැක්වේ.

2.1.2 කණ්ඩායම් මූලික කයිසෙන් යෝජනා

කයිසෙන් යෝජනා ලබා දීම තනි තනි වශයෙන් නොව කුඩා කණ්ඩායම් ලෙස සිදු වේ. එම කුඩා කණ්ඩායම් එක් රැස් වී ගැටලු හඳුනාගෙන විශ්ලේෂණය කර විසඳුම් යෝජනා කරති. එවැනි කුඩා කණ්ඩායම් රාශියක් ආයතන තුළ ඇති අතර ඒ සඳහා උදාහරණ කිහිපයක් සලකා බලමු.

1. තත්ත්ව කව

තත්ත්ව කව පිළිබඳව ඔබට අමතුවෙන් හඳුන්වා දිය යුතු නොවේ. ආයතනයක ක්‍රියාවලි වැඩි දියුණු කිරීම අරමුණු කර ගෙන කව සාමාජිකයෝ විවිධ යෝජනා ලබා දෙති. තත්ත්ව කව යන නම භාවිතා නොවුණත් වෙනත් නම්වලින් (කාර්යාභිවර්ධන කව, ඵලදායීතා වර්ධන කව) ක්‍රියාත්මක වන අවස්ථා දක්නට ඇත.

2. ස්වයං කළමනාකරණ කණ්ඩායම් (Jishu-kanri Team)

තත්ත්ව කවවලට වඩා වැඩි වර්ධිත අවස්ථාවකි. තත්ත්ව කවවලට වඩා පුළුල් ලෙස කටයුතු කරමින් ආයතනයේ වර්ධනයට ඉවහල් වන කයිසෙන් යෝජනා ලබා දීම සිදු කරයි.

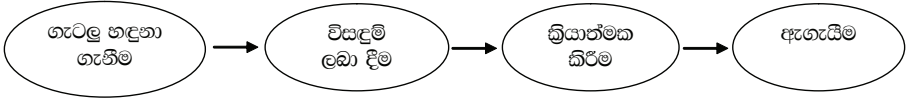
3. ශුන්‍ය දෝෂ කව (Zero-Defects Circle)

උපරිම ගුණාත්මකභාවයක් සඳහා දෝෂ අවම කිරීමට හෝ ශුන්‍ය කිරීමට (මෙය අපහසු ඉලක්කයකි) මෙවැනි කණ්ඩායම් විවිධ කයිසෙන් ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වෙති.

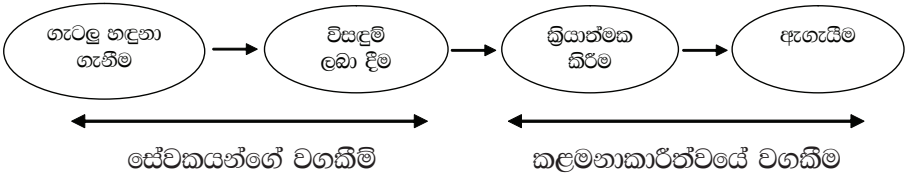
2.2 කයිසෙන් යෝජනා ක්‍රමය සහ සේවක මණ්ඩල යෝජනා ක්‍රමය (Kaizen suggestions scheme and staff suggestions scheme)

කයිසෙන් ක්‍රමයේ දී මෙන්ම සේවක යෝජනා ක්‍රමයේදී ද ආයතනයේ වැඩි දියුණුව උදෙසා වූ යෝජනා රාශියක් ලැබේ. ඇතැම් ආයතනවල යෝජනා පෙට්ටි දැකිය හැකි අතර සේවකයින් විසින් ඒවාට යෝජනා බහාලනු ලැබේ. එලෙසම කයිසෙන් යෝජනා පත්‍රවල සටහන් කරන ලද කයිසෙන් යෝජනා ද සේවකයින් වෙතින් ලැබේ. ආරම්භක අවස්ථාවේ දී කයිසෙන් ක්‍රමය සහ සේවක යෝජනා ක්‍රමය අතර සමානකමක් මතුපිටින් දක්නට ලැබුණත් ක්‍රමවේදය තුළ එවැන්නක් නැත.

පළමුව සේවක යෝජනා ක්‍රම වල ක්‍රියාකාරීත්වය සලකා බලමු

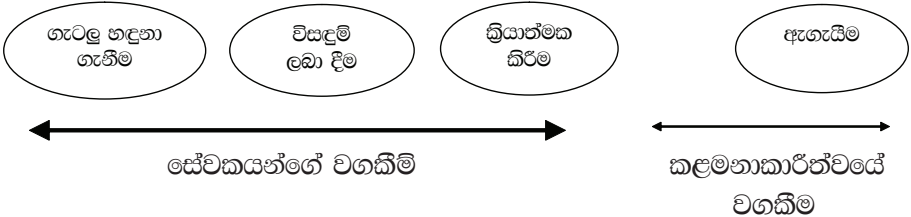
යන ප්‍රධාන ක්‍රියාවලි හතර තුළ දී සේවක යෝජනා ක්‍රම පවතින ආයතනයක සේවකයන්ගේ හා කළමනාකාරීත්වයේ වගකීම් පහත පරිදි නිරූපණය කළ හැකි වේ.

මෙම ක්‍රමයේ දී සේවකයන් ගැටලු හඳුනාගෙන ඒ සඳහා විවිධ විසඳුම් රාශියක් ලබා දේ. නමුත් ඒවායින් වඩාත් ගැළපෙන විසඳුම තෝරා එය ක්‍රියාත්මක කිරීමත්, යෝජනා ඇගයීමක් සිදු කර හොඳම යෝජනාවට ත්‍යාග/සහතික ලබාදීම වැනි දේ කළමනාකාරීත්ව වගකීම් වේ.

මේ නිසාම ආයතනයේ ඕනෑම ක්‍රියාකාරකමක් සම්බන්ධ ව යෝජනා ලබා දීම ද සිදු වේ.

දෙවනුව කයිසෙන් යෝජනා ක්‍රමයේ ක්‍රියාකාරීත්වය අපි සලකා බලමු.

මෙහි දී සේවකයන් තම තමන්ගේ විෂය පථයට අදාළ ගැටලු හඳුනාගෙන, ඊට විසඳුම් ලබා දී ඔවුන් විසින් ම ඒවා ක්‍රියාත්මක කරයි. හොඳම යෝජනා සලකා ඇගයීම සහ අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබා දීම කළමනාකාරීත්වය ඉටු කරයි.

තවද කයිසෙන් ක්‍රමයේ දී සේවකයන් තම විෂය පථය තුළ වැඩි දියුණු කළ අවස්ථා සඳහා ක්‍රියාකාරී වේ.

2.3 කයිසෙන් යෝජනා සඳහා උදාහරණ

යෝජනා අංක 1

මුළුතැන්ගෙයි ඇති සිත්ක් එක තුළ ඉඳුල් හා එළවළු සේදීමේ දී ඉවත ලන ඝන ද්‍රව්‍ය එකතු වී ජලය බැස නොයන අවස්ථා බොහෝ විට නිරීක්ෂණය වේ. මෙවැනි අවස්ථාවක දී අවහිර වූ ඝන ද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීමට පයිප්ප බට ගලවා පිරිසිදු කිරීමට සිදුවේ. එම නිසා කාලය අපතේ යෑමක් මෙන්ම ජල හළ පද්ධතියට හානි වීමක් සිදු විය හැකිය.

මෙය වළක්වා ගැනීම සඳහා කයිසෙන් යෝජනාවක් ලෙස සිත්ක් එක තුළ ජලාස්ථික් කුඩයක් තැන්පත් කරන ලදී. ඉවත ලන ඝන ද්‍රව්‍ය එම කුඩයේ රැඳෙන නිසා පයිප්ප බටය තුළට ඇතුළු වීමක් සිදු නොවන අතර මෙය ඉතා පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි කයිසෙන් යෝජනාවකි.

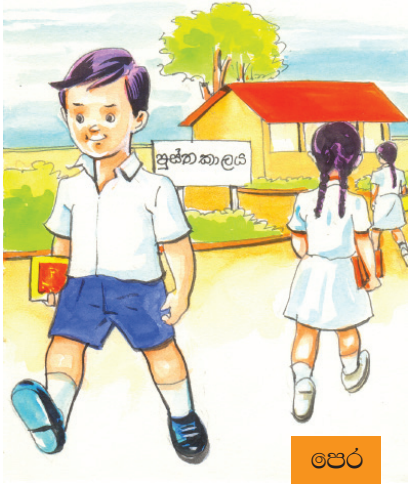
යෝජනා අංක 2

කයිසෙන් ක්‍රමය භාවිතයෙන් නිර්මාණය වැඩි දියුණු වී ඇති ආකාරය මෙම රූප සටහන් බැලීමෙන් ඔබට වටහා ගත හැකිය. සාම්ප්‍රදායික නිර්මාණය වෙනුවට වඩාත් පහසු ඉරියව්වකින් හා ඉක්මනින් පොල් ගෑම සඳහා නිර්මාණය, කයිසෙන් පියවර ගණනාවක් ඔස්සේ වැඩි දියුණු කර ඇත. තවද කරපොත්තන්, මීයන් ආදී සතුන් නිර්මාණ තලය වෙත පැමිණීම වැළැක්වීම සඳහා ආවරණයක් ද යොදා ඇත.

යෝජනා අංක 3

මෙයින් දැක්වෙන්නේ පාසලක සිදු කළ කයිසෙන් ක්‍රියාකාරකමකි. පාසලේ පුස්තකාලය වෙත සිසුන්ගේ යොමු වීම අඩු බව විදුහල්පතිතුමාට නිරීක්ෂණය විය. විවේකයක් ලැබුණු සෑම අවස්ථාවක දී ම සිසුහු පොත් කියවීමට වඩා සෙල්ලම් කිරීමට ප්‍රියතාවයක් දැක්වූහ. පුස්තකාලය වෙත සිසුන් යොමුකර ගැනීම උදෙසා විදුහල්පතිතුමා විසින් අපූර්ව කයිසෙන් යෝජනාවක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එහිදී විශාල ගසක අතුපතර අලංකාර හා සුරක්ෂිත කුටියක් ඉදිකර එයට නැගීමට ලී වලින් පඩිපේළියක් ද සකස් කළේ ය. බිම තිබූ පුස්තකාලය ගස මත අලුතෙන් තනන ලද කුටිය තුළ අට්ටාල පුස්තකාලය (ගුවන් පුස්තකාලය) යන නමින් නැවත ස්ථාපිත කෙරිණ.

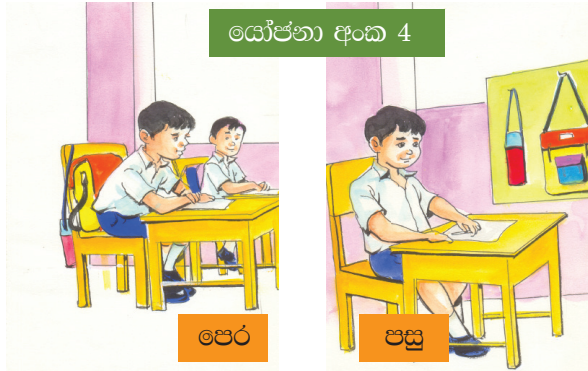
පෙර

පසු

මෙම අට්ටාල පුස්තකාලය වෙත ගොස් පොත් පත් කියවීමට සිසුහු ඉමහත් රුචිකත්වයක් දැක්වූහ. සිසුන්ගේ කියවීමේ රුචිය වැඩි වූ නමුත් විදුහල්පතිතුමාට තවත් දුර්වලතාවයක් පසු කලක දී නිරීක්ෂණය විය. එනම් අට්ටාල පුස්තකාලයේ ඇති පොත් පත්වලින් සිංහල පොත් පරිශීලනය වූවත් ඉංග්‍රීසි පොත් පත් පරිශීලනය නොවන බවයි. එයට ද නැවත වරක් විදුහල්පතිතුමා විසින් කයිසෙන් යෝජනාවක් ඇසුරෙන් විසඳුමක් දෙන ලදී. එනම් අට්ටාල පුස්තකාලයේ තිබූ සිංහල පොත්පත් ඉන් ඉවත් කර පරණ පුස්තකාලයේ නැවත තැබීමත් ඉංග්‍රීසි පොත් පත් පමණක් අට්ටාල පුස්තකාලයේ තැබීමත් කරන ලද්දේ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය පොත් පත් භාවිතයට යොමු කිරීමේ අරමුණ පෙරදැරිව ය.

යෝජනා අංක 4

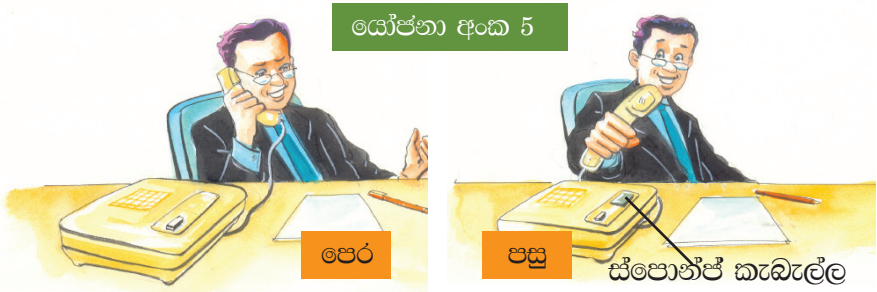

පෙර

පසු

මීට වසර කිහිපයකට පෙර බොහෝ පාසල් හි ප්‍රාථමික පන්තිවල සිසුන් තම පුටුවේ අසුන් ගත්තේ බැගය හා වතුර බෝතලය පුටුවේ ම තබා ගනිමිනි. මෙහි දී සිසුවාට නිසි පරිදි වාඩි වීමට පුටුවෙහි ඉඩ කඩ ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ බැගය එහි තිබීම නිසා ය. මීට පිලියමක් ලෙස කයිරියන් යටතේ එන 5S ක්‍රියාත්මක කර සිසුන්ගේ වතුර බෝතල් තැබීමට වෙනම ස්ථානයක් සකස් කර ඒවා අංකනය හෝ නාමකරණය කරන ලදී. එලෙස ම බැගේ එල්ලීම සඳහා ද කටයුතු කරන අතර පහසු ඉරියව්වකින් පුටුවේ වාඩි වී ඉතා හොඳින් තම අධ්‍යාපන කටයුතු කරගෙන යාමට අවස්ථාව ලැබුණු අතර මෙය පාසල් පද්ධතිය තුළ කයිරියන් ක්‍රමය යොදා ගත් තවත් උදාහරණයක් වේ.

යෝජනා අංක 5

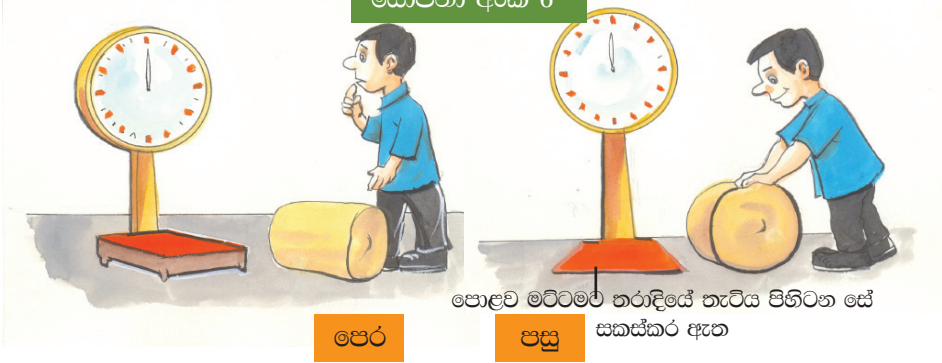
පෙර

පසු

ස්පොන්ජ් කැබැල්ල

කාර්යාලයක දී පමණක් නොව නිවසේදීත් පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි කයිරියන් ක්‍රියාකාරකමක් උක්ත රූප සටහන්වලින් දැක්වේ. දුරකථන ඇමතුමක් අවසන් වූ පසු අප විසින් රිසිවරය ක්‍ෂණික ව තබයි. ඇතැම් විට අනෙක් අන්තයේ සිටින ග්‍රහකයා ඒ වන විටත් දුරකථනයේ රැඳී සිටියහොත් ඔහුට/ඇයට, එම රිසිවරය තබන ශබ්දය පීඩාවක් ලෙස දැනේ. මෙය වළක්වා ගැනීමට ඉතා අඩු වියදමකින් රිසිවරය තබන ස්ථානයේ ස්පොන්ජ් කැබැල්ලක් ඇලවිය හැකිය. දුරකථනයේ අනිත් අන්තයේ සිටින්නා කෙරෙහි ඔබගේ ඇති ආචාරශීලීත්වය හා ඔහු/ඇය අපහසුතාවට ලක් නොකිරීමට ඔබ ගන්නා උත්සාහයට කදිම හිඳසුනක් හා පහසු කයිරියන් ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස මෙය සැලකිය හැක.

යෝජනා අංක 6

බර කිරීමට අවශ්‍ය රෝල තරාදියේ තැටිය මත ඔසවා තැබීමට සිදුවේ. නමුත් කයිසෙන් යෝජනාවක් අනුව තරායේ තැටිය පොළොව මට්ටමට සමාන්තරව තිබෙන සේ ගෙබිම තුළට ඇතුළු කරයි. එවිට රෝල පහසුවෙන් තරාදියේ තැටියේ තැබිය හැක. වෙහෙස අඩු වන නිසා වැඩි ශුඛ ඵලදායීතාවයක් ලැබේ (රෝල පොළොව සමඟ ස්පර්ශ වීම වළක්වා ගැනීමට කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ)

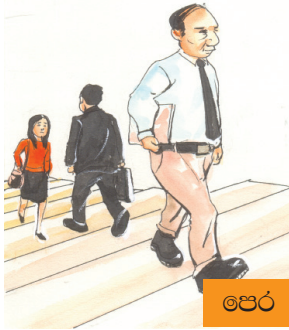
යෝජනා අංක 7

පොල් තෙල් පහනක් දැල්වීමේදී කයිසෙන් ක්‍රමය මගින් සිදුකළ හැකි සරල වැඩි දියුණු කිරීමක් මෙයින් දැක්වේ. උත්සව සභාවකදී ආරාධිතයින් පොල්තෙල් පහන දැල්වීම සඳහා ඉටිපන්දමක් ගෙන බොහෝ වේලාවක් තිරය වෙතට යොමු කරගෙන සිටින අවස්ථා අනන්තවත් ඔබ දැක තිබෙනු නොඅනුමානය. මෙහි දී කාලය ගත වීම මෙන්ම ආරාධිතයින් අපහසුතාවයට පත්වීම ද සිදුවේ.

එය වළක්වා ගැනීම සඳහා කුඩා කපුරු කැබැල්ලක් තිරය අසල තැබිය හැකිය. නැතහොත් දුටු කපුරුවලින් තිරයේ අඟ පෙඟීම කළ හැකිය.

යෝජනා අංක 8

පෙර

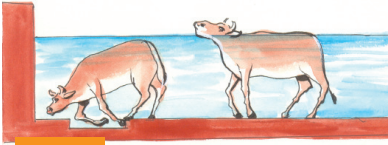
පසු

මෙයින් දැක්වෙන්නේ දුම්රිය ස්ථානයක පිටවීම සහ ඇතුළුවීම සඳහා වූ පියගැටපෙළේ කයිසෙන් ක්‍රියාත්මක කළ ආකාරයයි. ඇතුළුවීම සහ පිටවීමට වෙන වෙනම මාර්ග දක්වා වෙන් කළ ප්‍රදේශ මුල්කාලයේ දී නොතිබුණි. මේ නිසා මඟින්ට විවිධ අපහසුතාවලට මුහුණ පෑමට සිදුවිය. නමුත් ඇතුළුවීමට දකුණු පසද පිටවීමට වම් පසද ලෙස වෙන් කර තැබීම වැටකි භාවිතයෙන් සිදු කළේය. මේ නිසා අවහිරතාවයකින් තොරව ඔබ මොබ යෑමට දුම්රිය මඟින්ට අවස්ථාව ලැබුණි.

යෝජනා අංක 9

පෙර

පසු

මෙය මොන්ගෝලියාවේ සිදු වූවකි. සතුන්ට විවිධ ලෙඩ රෝග වැළඳෙන අතර ඉන් වැළකීමට සතුන් ඔෟෂධීය පොකුණකින් යෝදා පිරිසිදු කරයි. ඔෟෂධීය පොකුණට දැමූ පසු සතා හිස, ජල මට්ටමින් ඉහළ තබා ගෙන සිටින අතර එවිට හිසේ සිටින පරපෝෂිතයින් විනාශ නොවේ. ඒ සඳහා පොකුණ ඉවුරේ සිටින මිනිසෙක් ලී මටකින් සතුන්ගේ හිස ස්වල්ප වේලාවකට ඔබයි. මෙය ඉතා වෙහෙසකර කාර්යයක් වන නිසා ඔහු ඒ සඳහා කයිසෙන් යෝජනාවක් ගෙනාවේ ය.

එහිදී සිදු කළේ පොකුණ පතුලේ නොගැඹුරු වළක් කැපීමය. සතා පොකුණට බැස ගමන් කරන විට නොදැනුවත්ව ම නොගැඹුරු වළේ වැටෙන අතර එවිට හිස පහතට යෑමෙන් සතාගේ හිස ඔෟෂධීය ජලයෙන් හැහැවේ. යම් කිසි අන්තරායක බවක් දක්නට ලැබුණත් මෙය නිර්මාණශීලී කයිසෙන් යෝජනාවකි.

පෙර සඳහන් කරන ලද උදාහරණ සැලකූ විට පෙනී යන්නේ, ඒවා ඉතා පහසුවෙන්, අඩු වියදමකින් හා කෙටි කාලයකින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි නිර්මාණශීලී යෝජනා බවයි. පොදුවේ සැලකූ කල ඕනෑම උපකරණයක, ක්‍රියාවලියක, භාණ්ඩයක හෝ සේවාවක අඛණ්ඩ වැඩි දියුණුව සඳහා පහත ක්‍රියාමාර්ග අවශ්‍යතාව පරිදි ගත හැකිය.

Eliminate	සම්පූර්ණයෙන් ම ඉවත් කිරීමේ හැකියාව සොයා බැලීම
Reduce	අඩු කිරීමේ හැකියාව සොයා බැලීම
Discontinue	සම්බන්ධතාවයක් බිඳීම
Remove	ගලවා ඉවත් කිරීම
Simplify	සරල කිරීම
Do Simultaneously	එක්වර කාර්යයන් කිහිපයක් කිරීම
Combine	කාර්යයන් කිහිපයක් එකතු කිරීම
Modify	නවීකරණය කිරීම
Alternate	විකල්ප ක්‍රියාත්මක කිරීම
Delegate	බෙදා හැරීම
Interchange	අතර මැදි වෙනස්කම් සිදු කිරීම
Rearrange	හැවත සැකසීම

ඒ අනුව ගැටලු හඳුනාගෙන ඊට විසඳුම් ලෙස කයිසෙන් යෝජනා ලබාදීමේ දී උක්ත සඳහන් කරන ලද ක්‍රමයන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම වටිනේ ය.

2.4 කයිසෙන් යෝජනා පත්‍ර

ආයතනයක කයිසෙන් යෝජනා ලබා ගැනීම සඳහා සකස් කරන ලද කයිසෙන් යෝජනා පත්‍රයක ආකෘතියක් පහතින් දැක්වේ. සමහර ආයතනවල මෙය කයිසෙන් කාඩ් (Kaizen Card) ලෙස වඩාත් සරල කර ඇත.

කයිසෙන් යෝජනා පත්‍රය

නිරීක්ෂිත ගැටලුව

.....

.....

යෝජනාව

.....

.....

ලැබිය හැකි ප්‍රතිඵල

.....

.....

යෝජකයාගේ නම

අත්සන දිනය

සමහර ආයතනවල මීට වෙනත් ආකාරයක යෝජනා පත්‍ර භාවිත වේ. උදාහරණයක් පහතින් දැක්වේ.

කයිසෙන් යෝජනා පත්‍රය

ක්‍රියාවලිය

දැනට පවතින තත්ත්වය	
(විස්තරය)	(රූ සටහන)

යෝජිත විසඳුම	
(විස්තරය)	(රූ සටහන)

යෝජකයාගේ නම

අත්සන දිනය

සුපරීක්ෂක නිර්දේශය

කළමනාකරුගේ අනුමැතිය

එලෙස සකසන කයිසෙන් යෝජනා පත්‍ර පහසුවෙන් ගත හැකි පරිදි තැබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ආයතනයක දියුණුව සඳහා තම යෝජනා අවශ්‍ය බව සේවකයින්ට එන්නු ගැන්වීමට කටයුතු කිරීම වැදගත් ය. තම ක්‍රියාකාරකම් ආශ්‍රීත ව තමන් විසින් ම යෝජනා ලබාදීම තුළින් ආන්ම තෘප්තියක් හා ස්වාභිමානයක් සේවකයින් තුළ ඇති වේ. කර්මාන්තශාලාවක සේවකයෙකුගේ ලැබුණු කයිසෙන් යෝජනාවක් පහතින් දැක්වේ.

කයිසෙන් යෝජනා පත්‍රය

ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාකාරී කිරීමේ

දැනට පවතින තත්ත්වය	
<p>යන්ත්‍රය විස්තාරණ කිරීමට ආකාරයෙන් නොමැති බැවින් යන්ත්‍රය විවේ වර කොපමණ ක්‍රමයෙන් විස්තාරණ කිරීමට සිදුවේ. එ යදහස අධිකරණ ප්‍රමාණයක් හා අධිකරණ කාලයක් වැලඳේ.</p> <p style="text-align: right;">(විස්තරය)</p>	 <p style="text-align: right;">(සෙසු සමාන)</p>
යෝජිත වෙනම	
<p>යන්ත්‍රය විස්තාරණ කිරීමට ප්‍රමාණයෙන් නැති ප්‍රමාණයක් යොදා ගත හැකි නම් ප්‍රමාණ ප්‍රමාණයක් යන්ත්‍රය විස්තාරණ කළ හැක. එහි කාලය හා ප්‍රමාණය වැඩි වේ.</p> <p style="text-align: right;">(විස්තරය)</p>	 <p style="text-align: right;">(සෙසු සමාන)</p>

යෝජකයන්ගේ නම W.A. සුමනේ

අත්සන [Signature] දිනය 2011/03/24

සමානව විස්තරය [Signature]

තලමහලයේ අනුමැතිය [Signature] ක්‍රියාකාරී කිරීමේ සඳහා දායක කරයි.

. P. G. M. මානි
2011 / 03 / 31

කෙසේ වෙතත් පහත ආකාරයේ යෝජනා, කයිසෙන් යෝජනා ලෙස නොසැලකේ.

1. වැටුප්, උසස්වීම්, පරිපාලනය, සම්බන්ධ ගැටලු, විනය ක්‍රියාමාර්ග වැනි විෂයන් සම්බන්ධ ව පැමිණිලි හෝ දුක් ගැනවිලි
2. විසඳුමක් සඳහන් කර නොමැති පැමිණිලි
3. විශේෂිතව දක්වා නැති (පොදුවේ විස්තර කර ඇති) යෝජනා
4. කලින් ඉදිරිපත් වූ යෝජනාවක් නැවත ඉදිරිපත් වූ අවස්ථා
5. සේවකයන්ගේ පාලනයෙන් බැහැර ප්‍රතිපත්ති, හිනි රෙගුලාසි සම්බන්ධ කරුණු

2.5 කයිසෙන් යෝජනා ඇගයීම

ආයතනයක කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ලබාදෙන යෝජනා ඇගයීම් තුළින් කාර්යමණ්ඩලය අභිප්‍රේරණය වේ. කයිසෙන් යෝජනාවක් ඇගයීමේදී සැලකිල්ලට ගත යුතු කරුණු කිහිපයකි.

- (අ) එම යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කිරීමට ගත වන කාලය
- (ආ) යෝජනාවේ සරල බව
- (ඇ) විශදුම් අඩු වීම
- (ඈ) නිර්මාණශීලීත්වය

මෙම නිර්ණායක අනුව හොඳම යෝජනාව තෝරා ඇගයීම කළ හැක. ඒ සඳහා වාචික හා ලිඛිත ප්‍රශංසා, න්‍යාග ලබා දීම හා මුදල් ප්‍රදානයන් ලබා දීම යනාදී ක්‍රියාමාර්ග ගත හැක. කාර්යයන්ට අදාළව අඛණ්ඩ වැඩි දියුණුව සඳහා යෝජනා ලබා දීමට අවශ්‍ය පරිසරය බිහිකිරීම කළමනාකාරීත්වයේ වගකීමකි. එවැනි යහපත් වටපිටාවක් තුළ වැඩිපුර සේවක යෝජනා ලබා දීමට අනිවාර්යයෙන් ම කාර්යමණ්ඩලය පෙළඹෙනු නොඅනුමාන ය.

Gemba Kaizen

ගෙම්බා කයිසෙන්

මේවන විට කයිසෙන් පිළිබඳව ඔබට පුළුල් දැනුමක් ඇති බව නොඅනුමාන ය. නමුත් Gemba යන පදය ඔබට ආගන්තුක වනු ඇත. Gemba යන පදය ද ජපන් භාෂාවේ වචනයක් වන අතර එහි ඉංග්‍රීසි අර්ථය “The real workplace” ලෙස හැඳින්විය හැක. එනම් අපගේ කාර්යයන්ගෙන් ප්‍රධානම වැඩ කොටස සිදු වන ස්ථානය යි. “Gemba is where value is added” ලෙසද හැඳින්විය හැක. එනම් යම්කිසි කාර්යයකට අගය එකතු වන ස්ථානය Gemba වේ.

බොහෝ කළමනාකරුවෝ තම ආයතනයේ පුටුවක වාඩි වී විවිධ වාර්තා අධ්‍යයන කරමින් ආයතනික වර්ධනයට කටයුතු කරති. නියම සේවා ස්ථානයට බැහැර ව මෙසේ කටයුතු කරමින් විවිධ රැස්වීම් පවත්වමින් කළමනාකරණයේ යෙදෙන අවස්ථා දක්නට ලැබුණත් එහි සාර්ථකත්වය පිළිබඳව සෑහීමකට පත්විය නොහැකිය. නමුත් Gemba Management (ගෙම්බා කළමනාකරණය) යටතේ දී ක්‍රියාවලීන් හා ඒවායේ ප්‍රගතිය අදාළ ස්ථානයට ම ගොස් විමසා බැලීම සිදු වේ. ගැටලුවක් ඇති වූ විට කාර්යාලයේ කාමරයේ සිට වාර්තා පරීක්ෂා කිරීමෙන් නොව එම ගැටලුව ඇති වූ ස්ථානයට ගොස් විසඳුම් ලබා දීම සිදු වේ. එනම් නිරන්තරයෙන් Gemba වෙතට යයි.

මේ අනුව Gemba Kaizen ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ගැටලුවක් ඇති වූ වහාම Gemba වෙතට ගොස් පළමුව විසඳුම් ලබා දීමට උත්සාහ කරයි. ගැටලුව විශ්ලේෂණය කර පළමුව ස්ථිර විසඳුමක් හෝ නාවකාලික විසඳුමක් ලබා දීමට උත්සාහ කරයි. කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ලෙස Gemba Kaizen දැන් වඩාත් ජනප්‍රිය වෙමින් පවතී.

එනම් Gemba Kaizen යනු අපගේ වැඩබිම (Gemba) වෙත ගොස් එහි කයිසෙන් සංකල්ප ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. තම වැඩබිමේ, ආයතනයේ ප්‍රධානම රාජකාරිය සිදුවන ස්ථානයේ කයිසෙන් ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළ එහි ප්‍රතිඵල සාප්‍රවම සේවකයින්ට ලැබේ.

කයිසෙන් ගැන ඔබගේ අවධානය ප්‍රශ්න තුනක් වෙත යොමු කරවමු.

1. ඔබට යම් ගැටලුවක් පැන නැගුණ විට ඔබ එම ගැටලුව,

(a) සමස්තයක් ලෙස සලකා කටයුතු කරයි.

(b) කුඩා කළමනාකරණ කොටස්වලට වෙන් කර ගැනීමට උත්සාහ කරයි.

2. ඔබ එම ගැටලුව විසඳීමට උත්සාහ කරන්නේ,

(a) සම්පූර්ණයෙන් ම ආරම්භයේ සිට ම

(b) කාර්යය සිදු කරන අතර ම සුළු සුළු වෙනස්කම් සිදු කිරීම මගින්

3. ඔබ,

(a) කිසිදු දිනක වැඩ ප්‍රමිතීන් වලින් වෙනස් ව රාජකාරි කර නැත.

(b) කාර්යය ඉටු කිරීමට සුදුසු විකල්ප ක්‍රමයක් ගැන අවධානය යොමු කරයි.

ඉහත ගැටලු 3 ටම ඔබගේ පිළිතුර (b) නම් ඔබ කයිසෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සුදුසු ය. දැන් ඔබට කයිසෙන් ඔබගේ පුද්ගලික ජීවිතයේත්, නිවසේත්, පාසලේත්, කාර්යාලයේත්, වැඩබිමේත් ආරම්භ කළ හැකිය.

එලෙස තනි පුද්ගල හෝ ආයතන මට්ටමින් අඛණ්ඩ වැඩි දියුණුව සඳහා කටයුතු කිරීම උදෙසා කයිසෙන් සංකල්ප නිවැරදි භාවිතයට දායකවීම ලක්වැසි සෑමගේ වගකීමකි.

කයිසෙන් යෝජනා සංග්‍රහයට දායකවීමට ඔබටත් අනෙක් අවස්ථාවක්

පාසලක, වැඩබිමක හෝ කාර්යාලයක ඔබ විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද කයිසෙන් ක්‍රියාකාරකම් සහ සාමාන්‍ය පිවිතයේ දී, නිවසේ දී හඳුනාගත් නිර්මාණශීලී කයිසෙන් වැඩි දියුණු වීම ඒකරාශීකර සංග්‍රහයක් ලෙස පළකිරීමට ජාතික ඵලදායීතා ලේකම් කාර්යාලය කටයුතු කර ඇත. ඔබ දන්නා ඵලදායී කයිසෙන් ක්‍රියාකාරකම් ඊළඟ පිටුවේ ඇති ආකෘතිය අනුව පුරවා ජාතික ඵලදායීතා ලේකම් කාර්යාලය වෙත නැපැල් කරන මෙන් කාරුණිකව ඉල්ලා සිටිමි.

අධ්‍යක්ෂ

ජාතික ඵලදායීතා ලේකම් කාර්යාලය

10 වන මහල, සෙන්සිටිවය, 2වන අදියර, බත්තරමුල්ල.

දුරකථනය : 011 2186027 - 32

වෙබ් අඩවිය : www.productivity.lk

කයිසෙන් යෝජනා පත්‍රය

ක්‍රියාවලිය

දැනට පවතින තත්ත්වය	
(විස්තරය)	(රූ සටහන)

යෝජිත විසඳුම	
(විස්තරය)	(රූ සටහන)

හොඳ ම කසිසෙත් යෝජනා තෝරා ඇගයීමට ජාතික ඵලදායීතා ලේකම් කාර්යාලය බලාපොරොත්තු වන බැවින් ඔබගේ පහත තොරතුරු ලබාදීමට කාරුණික වන්න.

නම :

ලිපිනය :

.....

දුරකථන :

.....

දිනය

.....

අත්සන

ජාතික ඵලදායිතා ලේකම් කාර්යාලයේ
ප්‍රකාශනයකි

රාජ්‍ය පරිපාලන , පළාත් පාලන හා
ප්‍රජාතාන්ත්‍රික පාලනය පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය

